

GIGANTISK OG GRATIS MEDIEBIBLIOTEK:

Gå på opdagelse i det store internetarkiv

På Archive.org kan du udforske alverdens bøger, film, musik, radioprogrammer, kunstværker og historiske optagelser, og det er helt gratis.

Journalist
Martin Lorentsen

Forestil dig et gigantisk bibliotek på internettet, hvor du kvit og frit kan gå på opdagelse i millioner af film, musikalbum, radioprogrammer og tekster fra hele verden. Det sted findes faktisk, og det hedder Archive.org. Det er også kendt som Internet Archive og er intet mindre end et stort, gratis mediebibliotek.

Idéen bag Archive.org er at gemme og bevare alt det materiale, der findes – eller fandtes – på internettet og i medieverdenen. Hjemmesiden fungerer således som en slags kæmpe hukommelse for menneskeheden, hvor viden, kultur og historie ikke går tabt,

bare fordi en hjemmeside lukker, en fil bliver slettet, eller en bog går ud af tryk.

Fra reklamefilm til radio

Samlingen på Archive.org rummer først og fremmest tusindvis af offentligt tilgængelige film og videoer. I videoarkivet findes alt lige fra dokumentarer og instruktionsvideoer til glømte perler fra filmhistorien. Du kan fx få et glædeligt gensyn med gamle danske tv-reklamer, eller du kan se klassiske spillefilm fra 1950'erne.

Desuden er der et enormt lydarkiv med livekoncerter, talrige musikalbum og historiske lydoptagelser som radioprogrammer, der blev sendt under anden verdenskrig. Og så er der massevis af historiske billeder og tek-

ster i alle tænkelige afskygninger, der kan læses som e-bøger.

Alle kan bidrage

Indholdet på Archive.org bliver tilføjet af både professionelle aktører som universiteter, museer og biblioteker og af helt almindelige borgere. Derudover tilføjer kunstnere og rettighedshavere deres egne værker, som de ønsker at dele med offentligheden.

Arkivet er temmelig omfattende, så Archive.org har derfor et søgeværktøj, som gør det nemmere at finde netop det, du leder efter. Når du har skrevet et søgeord i søgefeltet, kan du indsnævre resultaterne ved at vælge medietype, fx bøger, film eller musik, og du kan naturligvis også filtrere efter sprog eller udgivelsesår.

Archive.org drives dog af frivillige, så indholdet kan være ujævnt fordelt, og noget materiale på siden kommer og går. Det er derfor ikke alt, du leder efter, du kan finde, men der er afsindig meget materiale at dykke ned i.

Derfor er Archive.org lovligt

Archive.org er lovligt at bruge, fordi indholdet enten ikke længere er beskyttet af ophavsret, eller fordi det er gjort tilgængeligt med tilladelse fra rettighedshaveren. Ophavsretten til et værk udløber

typisk, når værket er gammelt nok, og der er gået et vist antal år siden ophavsmandens død. I Danmark er det 70 år.

I andre tilfælde har skaber af et værk, du kan finde på Archive.org, selv

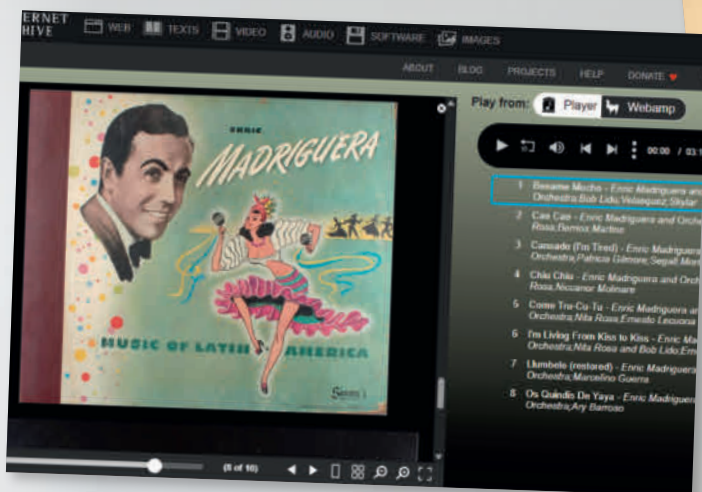
givet tilladelse til fri deling eller frasagt sig rettighederne helt.

Indholdet bliver desuden uploadet af brugere under retningslinjer, og skulle det ske, at der uploades materiale, der stadig er ophavs-

retligt beskyttet, bliver det hurtigt fjernet igen. Vil du bruge materiale fra arkivet kommercielt eller dele det offentligt, er det dog stadig en god idé selv at undersøge, om materialet er rettigedsbeskyttet.

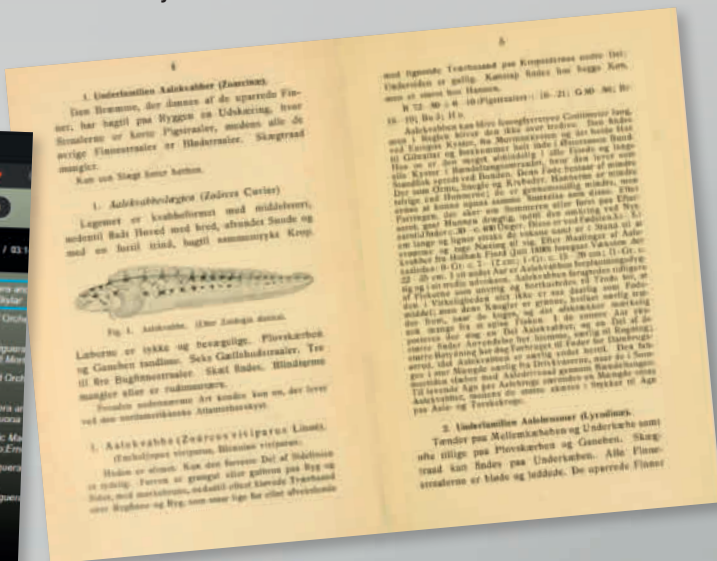
Gamle tv-reklamer: Få et hyggeligt gensyn med DSB-Harry og andre klassiske danske tv-reklamer.

Musik og radio: Lyt til musik i alle genrer og radioudsendelser fra hele verden.

Historiske billeder: Se massevis af unikke fotos fra 1800-tallets gadebilleder til ikoniske øjeblikke fra det 20. århundrede.

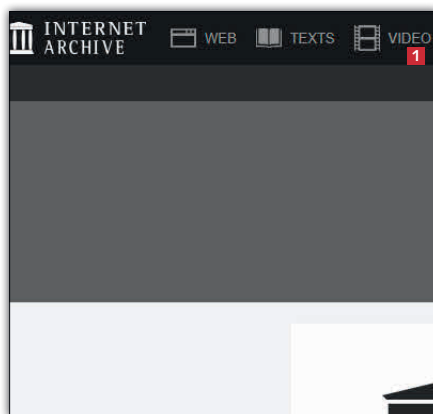

Alle tekster: Læs fagbøger, manualer til alle former for produkter, klassiske romaner og meget mere på alle sprog.

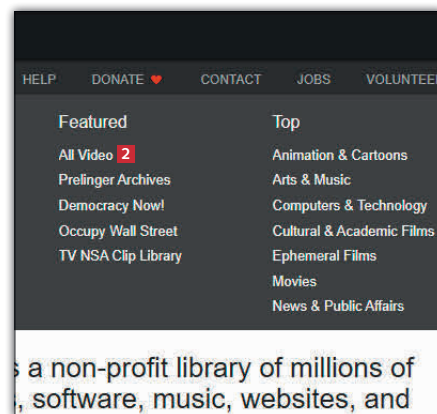

Se gamle videoer og film

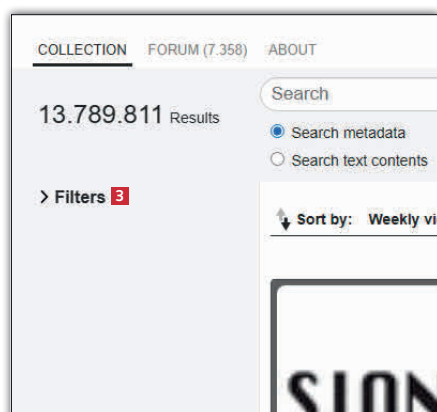
På Archive.org kan du se videoer og film med alt fra instruktionsvideoer til gamle spillefilm. Vi viser her, hvordan du gør.

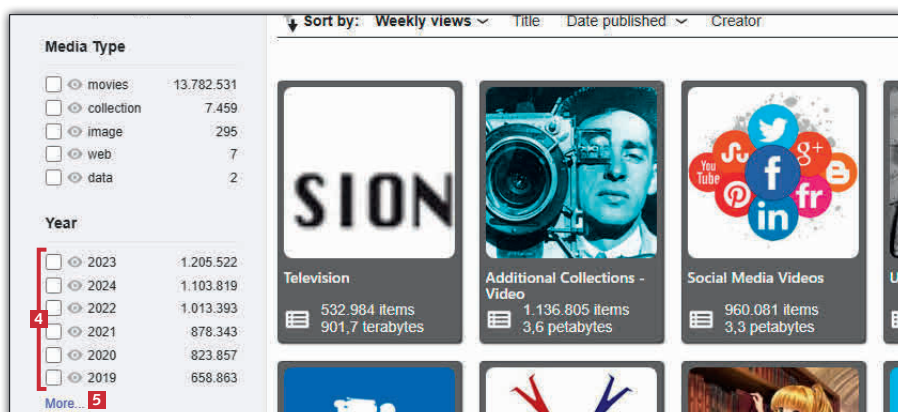
1 Åbn først din browser, og besøg hjemmesiden archive.org. Inde på siden klikker du på **Video** **1** øverst i vinduet.

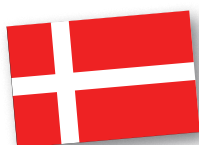
2 Denne menu åbner. Klik nu på **All Video** **2** under **Featured**.

3 Alt videoindhold på Archive.org vises midt på skærmen. Klik på feltet **Filters** **3** til venstre.

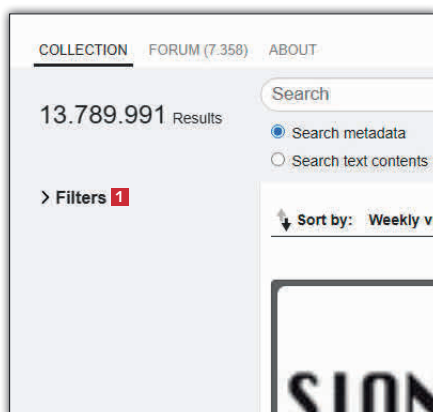

4 Du kan tilføje filtre på din søgning og fx søge efter udgivelsesår **4**. Klik på **More...** **5** for at se flere årstal. Når du har valgt et filter, bliver oversigten med resultater straks opdateret, og du kan klikke dig igennem de mange film og videoer. Klikker du på en video, åbner et vindue, hvorfra du kan afspille videoen.

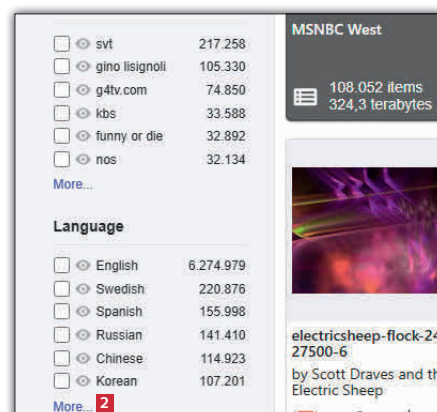

Find indhold på dansk

Du kan filtrere indhold, du søger efter, på Archive.org, så du kun ser dansk materiale.

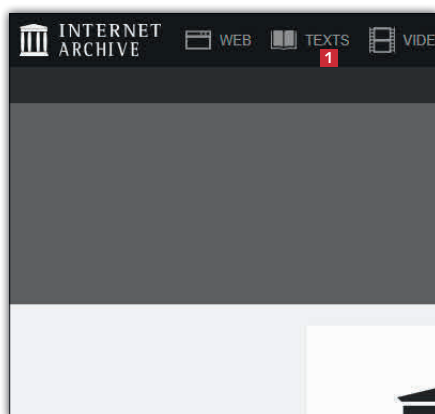
1 Når du har valgt en indholdstype, fx videoer som vist i vejledningen "Se gamle videoer og film", klikker du på **Filters** **1**.

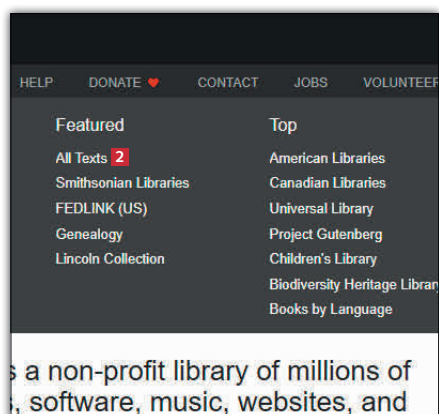
2 Rul ned til bunden af filtrerne og kategorien **Language**. Klik på feltet **More...** **2**.

Læs tekster i alle genrer

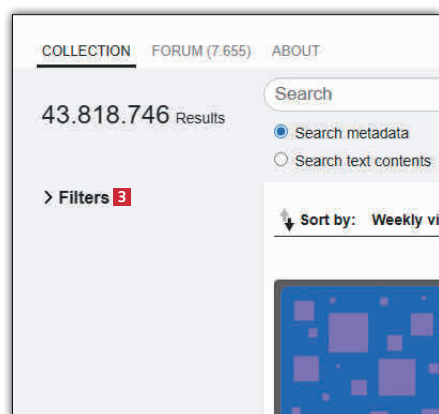
Det vrirler med artikler, bøger, manualer, tidsskrifter osv. på Archive.org, som du frit kan læse. Se her, hvordan du gør.

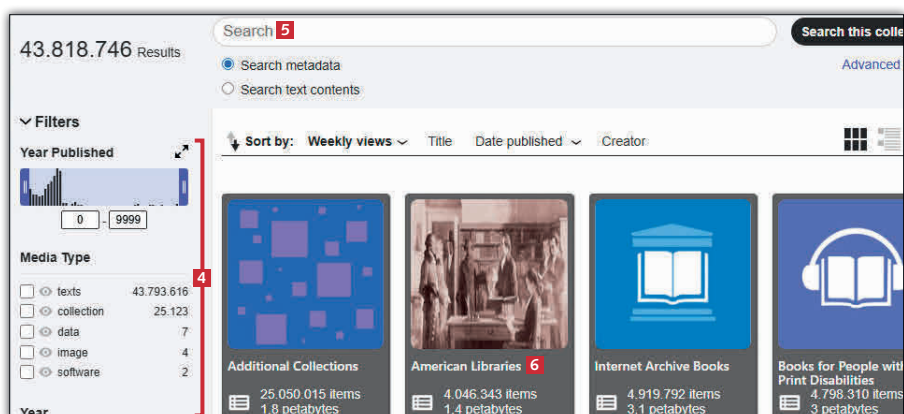
1 Til at begynde med skal du åbne din browser og besøge hjemmesiden archive.org. I værktøjslinjen øverst vælger du **Texts** **1**.

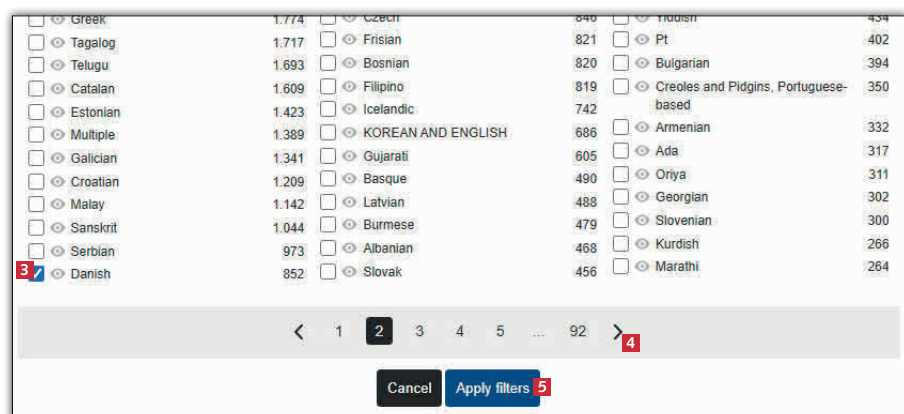
2 Under **Featured** klikker du på underkategorien **All Texts** **2**.

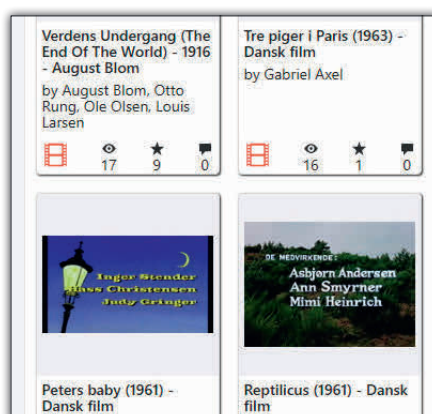
3 Alle tekster i arkivet vises. Klik på **Filters** **3**.

4 Du kan bruge filtrene til venstre **4** til at indsnævre søgningen, eller du kan i søgefeltet **5** søge efter konkrete værker. Du kan også klikke dig igennem de mange kategorier **6** fra oversigten. Når du klikker på en tekst, åbner et vindue, hvor du kan læse teksten som en e-bog.

3 Sæt flueben ved **Danish** **3**. Sprogene er sorteret efter, hvor meget materiale af den valgte indholdstype, der findes på hvert sprog. Nogle gange kan det derfor være nødvendigt at bruge pilene **4** for at finde frem til det ønskede sprog. Her er der fx 852 videoer på dansk, så du skal hen til side to for at finde sproget. Klik på **Apply filters** **5**, når du har valgt sprog.

4 Du ser nu alle danske videoer og film på Archive.org. Klikker du på et resultat, åbner der en afspiller, så du kan se videoen.